

ÅRSRAPPORT 2019

Indhold

Forord	3
Resume	4
Kapitel 1. Årsrapporten	6
1.1 Årsrapportens indhold og formål	6
Kapitel 2. Socialtilsyn Nords opgave	7
2.1 Tilsynsreformens og socialtilsynets formål	7
2.2 Tilsynsområde	7
2.3 Tilsynsopgaven	8
2.4 Socialtilsynets øvrige opgaver	8
Kapitel 3. Den generelle kvalitet	10
3.1 Metode	10
3.2 Børne- og ungetilbud	11
3.2.1 Anbefalinger	14
3.3 Tilbud for børn, unge og voksne	14
3.3.1 Anbefalinger	17
3.4 Voksenteilbud	17
3.4.1 Anbefalinger	20
3.5 Plejefamilier	21
3.5.1 Anbefalinger	23
Kapitel 4. Selvstændighed og relationer	25
4.1 Metode	25
4.2 Børne- og ungetilbud	26
4.2.1 Anbefalinger	28
4.3 Voksenteilbud	29
4.3.1 Anbefalinger	31
4.4 Plejefamilier	32
4.4.1 Anbefalinger	35
Kapitel 5. Socialtilsyn Nords produktion	36
Kapitel 6. Socialtilsyn Nords økonomi	48

Forord

Endnu et år er gået, hvor vi sammen med tilbud, plejefamilier og interessenter har haft et godt samarbejde, om at løse den fælles kerneopgave med at sikre de udsatte børn, unge og voksne har de bedst mulige rammer for et godt liv. Det vil jeg gerne takke jer alle for.

Vores årsrapport skal belyse den generelle kvalitet hos tilbud og plejefamilier. På baggrund af de over 2000 tilsynsbesøg vi lavede i 2019, er det vores overordnede vurdering, at kvaliteten hos både tilbud og plejefamilier generelt er højt. Det gælder også i forhold til vores fokusområde, vi havde i 2019, der handlede om selvstændighed og relationer.

Vi ser også udviklingspotentialer og kommer på den baggrund med i alt 30 anbefalinger. De handler blandt andet om at inddrage borgerne i dagligdagens gøremål, i udarbejdelse og opfølgning af de mål der er med deres ophold, samt en opmærksomhed på at borgerne uanset alder deltager i aktiviteter udenfor tilbuddet eller plejefamilien. Vi håber, I vil læse og lade jer inspirere af vores anbefalinger.

På plejefamilieområdet fyldte det nye godkendelseskoncept i 2019. For socialtilsynet betød det, at alle nuværende plejefamilier skulle konverteres til de nye typologier, hvor plejefamilier enten er almen, forstærket eller specialiseret, og nye plejefamilier godkendes efter en lovbestemt model. Det er vores oplevelse, at det nye koncept har givet mening og et kvalitetsløft på området.

Det specialiserede socialområde er ekstremt vigtigt for vores velfærdssamfund, og i Socialtilsyn Nord ser vi frem til et fortsat godt samarbejde, om en fortsat udvikling af området, til gavn for samfundets mest udsatte borgere.

Med venlig hilsen

Sigrid Fleckner

Tilsynschef

Resume

Socialtilsyn Nord førte ved udgangen af 2019 tilsyn med 1.018 plejefamilier og 279 tilbud, som er beliggende i ti nordjyske kommuner og i Silkeborg Kommune. De i alt 1.297 tilbud og plejefamilier havde i alt 8.391 pladser til børn, unge og voksne.

Den generelle kvalitet

Den generelle kvalitet hos tilbud og plejefamilier vurderes overordnet at være høj. Analysen af datamaterialet har resulteret i 19 anbefalinger til, hvordan kvaliteten kan udvikles yderligere. Anbefalingerne fremgår under hvert enkelt afsnit i kapitlet *Den generelle kvalitet*, som er opdelt efter tilbud til børn og unge, tilbud til børn, unge og voksne, voksentilbud samt plejefamilier.

Særlig fokus på selvstændighed og relationer

Socialtilsyn Nord har haft særligt fokus på temaet om selvstændighed og relationer fra kvalitetsmodellen ved årets tilsynsbesøg. Analysen af datamaterialet har vist, at kvaliteten hos tilbud og plejefamilier overordnet er høj. Der er udarbejdet 11 anbefalinger til, hvordan kvaliteten kan udvikles yderligere. Anbefalingerne fremgår under hvert enkelt afsnit i kapitlet *Selvstændighed og relationer*, som er opdelt efter tilbud til børn og unge, voksentilbud samt plejefamilier.

Anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg

Der blev i 2019 aflagt 2.085 tilsynsbesøg. De 1.650 var anmeldt på forhånd, mens 435 var uanmeldte besøg. Heraf blev plejefamilien eller tilbuddet ikke truffet hjemme i 103 af de uanmeldte besøg.

Nygodkendelser og sagsbehandlingstider

I løbet af 2019 blev 94 plejefamilier og 16 tilbud nygodkendt. Sagsbehandlingstiden for nygodkendelser på plejefamilieområdet var 16 uger og 19 uger på tilbudsområdet.

Sanktioner og ophør

Socialtilsyn Nord udstedte syv påbud på tilbudsområdet og to på plejefamilieområdet. Fire plejefamilier og tre tilbud fik inddraget deres godkendelse, mens 93 plejefamilier og 27 tilbud ophørte efter eget ønske. Derudover bortfaldt 11 godkendelser hos plejefamilierne automatisk, fordi de ikke har haft plejebørn anbragt indenfor de seneste tre år.

Whistleblowerordningen

Whistleblowerordningen kan alle beboere, pårørende, ansatte og andre kontakte anonymt ved bekymring over forholdene i et socialt tilbud eller en plejefamilie. Socialtilsyn Nord modtog og behandlede 419 henvendelser om bekymrende forhold.

Økonomi

Socialtilsyn Nord's økonomi finansieres af indtægter fra henholdsvis tilsynstakster, objektiv finansiering fra kommunerne og tilkøbsydelse. Budgettet for Socialtilsyn Nord var i 2019 på 34.935.679 kroner, og ved årets udgang konstateres et overskud på 1.260.651 kroner.

Kapitel 1. Årsrapporten

1.1 Årsrapportens indhold og formål

De fem socialtilsyn skal hvert år udgive en årsrapport. Rapporten skal indeholde nogle lovbestemte data om socialtilsynets produktion samt socialtilsynets generelle overvejelser om kvaliteten af de tilbud og plejefamilier, der føres tilsyn med. Derudover kan det enkelte socialtilsyn vælge at inkludere fokuspunkter i årsrapporten. Rapportens konklusioner skal indgå i drøftelserne om rammeaftalen på det sociale område, som årligt indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet. Derudover sendes rapporten til Socialstyrelsen og lægges på socialtilsynets egen hjemmeside.

I årsrapporten har Socialtilsyn Nord opsummeret, hvordan kvaliteten har været ved de tilsynsbesøg, som Socialtilsyn Nord hvert år aflægger hos tilbud og plejefamilier. Opsamlingen indeholder også nogle anbefalinger til, hvordan der kan arbejdes yderligere med at styrke kvaliteten hos tilbud og i plejefamilier.

Anbefalingerne, som Socialtilsyn Nord kommer med, er generelle. De er relevante for nogle tilbud eller plejefamilier og ikke for andre. Det er derfor plejefamilierne og tilbuddenes eget valg, om de vil benytte sig af dem. Vi håber dog, de medvirker til at skabe refleksion hos det enkelte tilbud eller den enkelte plejefamilie vedrørende egen praksis.

Kapitel 2. Socialtilsyn Nord's opgave

2.1 Tilsynsreformens og socialtilsynets formål

Formålet med tilsynsreformen og etableringen af socialtilsynene var at løfte og understøtte kvaliteten hos tilbud og plejefamilier. Socialtilsyn Nord skal herunder sikre, at borgerne og brugerne af de sociale tilbud og plejefamilier får en indsats, som stemmer overens med formålet i lov om social service. Det skal ske ved en systematisk, ensartet, uvildig og faglig kompetent varetagelse af opgaven med at godkende og føre det driftsorienterede tilsyn. Socialtilsynet har dermed ansvaret for, at sociale tilbud og plejefamilier er generelt egnede til at tage imod de børn, unge og voksne, som de er godkendt til, og på tilbudsområdet at der er den rette sammenhæng mellem tilbuddets pris og kvalitet.

2.2 Tilsynsområde

Socialtilsynet er organiseret i fem socialtilsyn (Nord, Midt, Syd, Øst og Hovedstaden). Socialtilsyn Nord fører tilsyn med tilbud og plejefamilier, som er beliggende i ti nordjyske kommuner og Silkeborg Kommune.

Det er, i lov om socialtilsyn, beskrevet, at følgende specialiserede tilbud og plejefamilier er omfattet af socialtilsynets tilsynskompetence:

- Plejefamilier
- Botilbud til borgere med handicap og/eller psykiske lidelser
- Døgntilbud til børn og unge
- Krisecentre
- Forsorgshjem
- Stofmisbrugsbehandlingstilbud
- Alkoholmisbrugsbehandlingstilbud
- Botilbudslignende boformer i form af hjælp og støtte efter lov om social service §§ 83-87, 97, 98.
- BPA-arbejdsgivervirksomheder

Socialtilsynet varetager det driftsorienterede tilsyn, som vedrører tilbuddets eller plejefamiliens generelle kvalitet, men har ikke tilsyn med den enkelte borger (det personrettede tilsyn). Udgangspunktet for det personrettede tilsyn er den enkelte borgers situation. Det personrettede tilsyn varetages af kommunerne.

2.3 Tilsynsopgaven

Socialtilsynet skal både føre kontrol med forholdene i tilbuddet eller plejefamilien og indgå i dialog med henblik på at bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten.

De fem socialtilsyn godkender og fører tilsyn efter en fælles lovbestemt kvalitetsmodel med henblik på at sikre et professionelt og ensartet tilsyn i hele landet. Der er en kvalitetsmodel for henholdsvis tilbud og plejefamilier, og begge kvalitetsmodeller er opdelt i syv temaer:

1. Uddannelse og beskæftigelse
2. Selvstændighed og relationer
3. Målgrupper, metoder og resultater
4. Sundhed og trivsel
5. Organisation og ledelse (tilbud)/Familiestruktur og familiedynamik (plejefamilier)
6. Kompetencer
7. Fysiske rammer

Under hvert tema er der en række kriterier og indikatorer, som kvaliteten hos det enkelte tilbud eller den enkelte plejefamilie bedømmes og vurderes ud fra. Udover de syv temaer i kvalitetsmodellen vurderer socialtilsynet også tilbuddenes og plejefamiliernes økonomi.

En kvalitetsvurdering, med afsæt i kvalitetsmodellen, følges som udgangspunkt af en tilsynsrapport, som sendes til tilbuddet eller plejefamilien.

2.4 Socialtilsynets øvrige opgaver

Foruden at føre kontrol og indgå i dialog med tilbud og plejefamilier om deres kvalitet indgår

socialtilsynet i en række aktiviteter med henblik på at bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten hos tilbud og plejefamilier.

I 2019 har Socialtilsyn Nord blandt andet afholdt to årsmøder for plejefamilier og et for tilbud. Derudover har Socialtilsyn Nord afholdt samarbejds møder med myndigheder som for eksempel politiet og dialogmøder med forskellige interessenter på området.

Socialtilsynet har mulighed for at udbyde tilkøbsydelser, der relaterer sig til tilsynets tilsynsfaglige eller socialfaglige viden. I 2019 har Socialtilsyn Nord's tilkøbsydelser for eksempel været en temadag om overgreb, et kursus i reglerne om magtanvendelse på voksenområdet, tilsyn med dagtilbud og konsulentopgaver, for eksempel i form af besigtigelse af fysiske rammer.

Kapitel 3. Den generelle kvalitet

Kapitlet omhandler den generelle kvalitet på baggrund af udviklingstendenser fra 2018-19.

3.1 Metode

I behandlingen af Socialtilsyn Nord's vurdering af den generelle kvalitet er de sociale tilbud inddelt i fire kategorier:

1. Børne- og unge tilbud
2. Tilbud til børn, unge og voksne
3. Voksntilbud
4. Plejefamilier

Socialtilsyn Nord har opdelt kvalitetsvurderingen i ovenstående kategorier, da kvalitetsmodellen og tilbuddenes lovmæssige handlemuligheder kan variere ud fra, om de er godkendt til børn eller voksne.

Den generelle kvalitet er belyst med afsæt i følgende kvantitative og kvalitative data:

1. Indikatorbedømmelserne der gives i den kvalitetsmodel, som socialtilsynet bruger i sit tilsyn. Socialtilsyn Nord har lavet en gennemsnitlig beregning af alle indikatorer og, ud fra bevægelserne i disse, valgt de indikatorer, der har bevæget sig mest fra 2018 og 2019 ¹.
2. Fokusgruppeinterviews med relevante medarbejdere i Socialtilsyn Nord (tilsynskonsulenter, økonomer og jurister). I fokusgruppeinterviewsene har medarbejderne drøftet eventuelle årsager til bevægelser i scorerne baseret på de erfaringer, de har fra deres tilsyn.

¹ Indikatorerne i kvalitetsmodellen bedømmes med en score mellem 1 og 5, hvor 5 er den højeste score.

3. Stikprøver af de udviklingspunkter, der er givet i tilsynsrapporterne, og de begrundelser der er givet for disse.²

For så vidt angår indikatorscoren på plejefamilieområdet ses et generelt fald i de gennemsnitlige indikatorscorer fra 2018-19. Det kan til dels tilskrives ændringer i Socialtilsyn Nords interne arbejdsprocesser og tilsynspraksis på plejefamilieområdet. Socialtilsyn Nord vurderer ikke, at den lavere indikatorscore har betydning for de vurderinger, Socialtilsyn Nord når frem til, da indikatorscoren alene er en del af det datamateriale, der indgår i Socialtilsyn Nords analyser jf. ovenstående.

3.2 Børne- og ungetilbud

Kategorien børne- og ungetilbud indeholder tilbud, som udelukkende har en godkendelsesramme indenfor aldersgruppen 0-17 år og eventuelt med efterværn op til 23 år. Den repræsenterer tilbudstyper som private opholdssteder, døgninstitutioner, sikrede institutioner og aflastningstilbud. Det følgende er en beskrivelse af udvalgte indikatorer fra børne- og ungeområdet.

Indikator 1b. Borgerne er i dagtilbud, grundskoletilbud, uddannelse, beskæftigelse eller samværs- og aktivitetstilbud. Medfølgende børn på voksentilbud er i dag- eller grundskoletilbud.

Den gennemsnitlige indikatorbedømmelse for indikator 1b er faldet fra 4,6 til 4,3, men scoren er fortsat på et højt niveau. På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nords vurdering, at børne- og ungetilbuddene generelt er gode til at sikre, at børnene og de unge deltager i dagtilbud, skole, uddannelse eller beskæftigelse. Med afsæt i analysen er det Socialtilsyn Nords vurdering, at der er et udviklingspotentiale i forhold til, at børne- og ungetilbuddene kan have en øget opmærksomhed på at understøtte børnenes og de unges udviklingsmål for skole, uddannelse, beskæftigelse eller deltagelse i samværs- og aktivitetstilbud. Børne- og ungetilbuddene kan for eksempel have en øget opmærksomhed på at understøtte børnenes eller de unges parathed til at deltage i dagtilbud, grundskole,

² Udviklingspunkter er anbefalinger, socialtilsynet kan give til plejefamilier/sociale tilbud, som de med fordel kan være opmærksomme på i deres arbejde med at fastholde og udvikle kvaliteten.

uddannelse, beskæftigelse eller samværs- og aktivitetstilbud. Det bør gøres med en særlig opmærksomhed på de forskellige målgruppers forudsætninger for deltagelse. Formålet er at understøtte børnenes og de unges muligheder for at få det bedst mulige udbytte af deres dagtilbud, skolegang, beskæftigelse eller samværs- og aktivitetstilbud, både fagligt og personligt.

Indikator 2a. Tilbuddet opstiller i samarbejde med borgerne konkrete individuelle mål i forhold til at understøtte udvikling af borgerens kompetencer til at indgå i sociale relationer og leve et så selvstændigt liv som muligt, og der følges op herpå.

Den gennemsnitlige indikatorbedømmelse for 2a er steget fra 4,2 til 4,4, og scoren er på et højt niveau. På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nords vurdering, at tilbuddene generelt er gode til at arbejde med at opstille konkrete og individuelle mål med henblik på at understøtte børnenes og de unges kompetencer til at indgå i sociale relationer og leve et så selvstændigt liv som muligt. Det er Socialtilsyn Nords vurdering, at tilbuddene har øget deres fokus på at kvalificere de individuelle målbeskrivelser for det enkelte barn eller den enkelte unge, og der også arbejdes med systematisk opfølgning på disse. Med afsæt i analysen er det Socialtilsyn Nords vurdering, at der er et udviklingspotentiale i forhold til, at tilbuddene fortsat kan være opmærksomme på at sikre, at udviklingsmålene udarbejdes i samarbejde med barnet eller den unge og herunder sikre en eksplicit og systematisk opfølgning på disse.

Indikator 2b. Borgerne indgår i sociale aktiviteter i det omgivende samfund.

Den gennemsnitlige indikatorbedømmelse for indikator 2b er faldet fra 4,5 til 4,3, men scoren er fortsat på et højt niveau. På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nords vurdering, at tilbuddene generelt er gode til at understøtte, at børnene og de unge deltager i sociale aktiviteter i det omgivende samfund. Med afsæt i analysen er det Socialtilsyn Nords vurdering, at der er et udviklingspotentiale i forhold til, at børne- og ungetilbuddene kan være opmærksomme på, at de i den pædagogiske praksis understøtter, at børnene og de unge har adgang til at deltage i sociale aktiviteter samt fastholde og etablere sociale relationer udenfor tilbuddet. Det kan for eksempel være gennem fritidsinteresser, deltagelse i klub og foreningsliv.

Indikator 6a. Tilbuddets pædagogiske indsats understøtter, at magtanvendelser så vidt muligt undgås.

Den gennemsnitlige indikatorbedømmelse for 6a er steget fra 4,1 til 4,2, og scoren er på et højt niveau. På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nordts vurdering, at tilbuddenes pædagogiske indsats generelt understøtter, at magtanvendelser så vidt muligt undgås. Tilbuddene har den relevante viden, både lovgivningsmæssigt og pædagogisk, som kan understøtte, at magtanvendelser forebygges. Med afsæt i analysen er det Socialtilsyn Nordts vurdering, at der er et udviklingspotentiale i forhold til, at tilbuddene kan have en øget opmærksomhed på at sikre løbende udvikling og justering af tilbuddets retningslinjer og pædagogiske beskrivelser for forebyggelse af magtanvendelser. Det kan for eksempel ske ved, at tilbuddene er særligt opmærksomme på at sikre, at der udarbejdes fyldestgørende beskrivelser af de magtanvendelser, der skal indberettes. Det er yderligere Socialtilsyn Nordts vurdering, at tilbuddene kan have en øget opmærksomhed på, at den pædagogiske tilrettelæggelse sikrer, at børnene og de unges ret til og behov for privatliv er afstemt efter alder og udvikling. Det kan for eksempel ske ved, at tilbuddene udarbejder tydelige beskrivelser af regler og rammer for, hvordan der arbejdes pædagogisk med dette i tilbuddet.

Indikator 10a. Medarbejdergruppen har samlet set relevant uddannelse, opdateret viden og erfaring med målgruppen og tilbuddets metoder.

Den gennemsnitlige indikatorbedømmelse for 10a er faldet fra 4,5 til 4,2, men scoren er fortsat på et højt niveau. På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nordts vurdering, at tilbuddene generelt er gode til at sikre, at medarbejderne i tilbuddene besidder relevante uddannelser og har en opdateret faglig viden og erfaring med målgrupperne samt tilbuddenes metoder. Med afsæt i analysen er det Socialtilsyn Nordts vurdering, at der er et udviklingspotentiale i forhold til, at tilbuddene kan have et øget fokus på, at alle medarbejdere har grundlæggende fælles viden om og forståelse af tilbuddets specifikke metoder. Det bør gøres for at sikre en relevant og transparent omsætning af metoderne i den pædagogiske praksis i forhold til tilbuddets målgrupper. Tilbuddene kan for eksempel have fokus på fastholdelse af kontinuerlig kompetenceudvikling.

3.2.1 anbefalinger

Det anbefales, at tilbuddene på børne- og ungeområdet:

- Er særligt opmærksomme på, at den pædagogiske praksis understøtter børnenes eller de unges parathed til deltagelse i uddannelse, beskæftigelse eller samværs- og aktivitetstilbud.
- Har øget opmærksomhed på, i samarbejde med barnet eller den unge, at udarbejde konkrete og individuelle mål, der understøtter barnet eller den unge i at indgå i sociale relationer og leve et så selvstændigt liv som muligt.
- Har fokus på, at alle medarbejdere har viden om tilbuddets specifikke metoder og har kompetencerne til at arbejde målrettet med metodernes omsætning i den pædagogiske praksis.
- Har fokus på, at den pædagogiske indsats understøtter, at børnene og de unge deltager i sociale aktiviteter udenfor tilbuddet, for eksempel i klub- og foreningsliv.
- Har særlig opmærksomhed på en løbende udvikling og ajourføring af tilbuddets retningslinjer og pædagogiske beskrivelser for forebyggelse af magtanvendelser.

3.3 Tilbud for børn, unge og voksne

Kategorien indeholder tilbud, der er godkendt til både børn, unge og voksne. De fleste tilbud i kategorien er godkendt til børn og unge samt midlertidige anbringelser for voksne. Eksempler på tilbud i kategorien er alkoholbehandlingstilbud, stofmisbrugsbehandling eller tilbud, hvor der arbejdes med, at den unge voksne er på vej til at flytte i egen bolig. Det følgende er beskrivelser af udvalgte indikatorer fra disse blandede tilbud.

Indikator 1b. Borgerne er i dagtilbud, grundskoletilbud, uddannelse, beskæftigelse eller samværs- og aktivitetstilbud. Medfølgende børn på voksentilbud er i dag- eller grundskoletilbud.

Den gennemsnitlige indikatorbedømmelse for indikator 1b er faldet fra 4,2 til 4,0, men scoren er fortsat på et relativt højt niveau. På baggrund af en analyse af datamaterialet er det

Socialtilsyn Nord's vurdering, at de blandede tilbud generelt er gode til at understøtte, at borgerne er i dagtilbud, grundskole, uddannelse, beskæftigelse eller samværs- og aktivitetstilbud. Med afsæt i analysen er det Socialtilsyn Nord's vurdering, at der er et udviklingspotentiale i forhold til, at de blandede tilbud kan have en øget opmærksomhed på, at den pædagogiske indsats er målrettet de forskellige målgrupper, så den understøtter borgernes forskellige behov, forudsætninger og muligheder for uddannelse eller beskæftigelse. Det kan for eksempel være i forhold til at yde støtte til udvælgelse af relevant dagtilbud, skole, uddannelse, beskæftige eller samværs- og aktivitetstilbud, herunder understøtte barnet, den unge eller voksnes parathed i forhold til deltagelse i disse.

Indikator 4b. Borgerne inddrages og har indflydelse på beslutninger vedrørende sig selv og hverdagen i tilbuddet i overensstemmelse med deres ønsker og behov.

Den gennemsnitlige indikatorbedømmelse for indikator 4b er steget fra 4,4 til 4,6, og scoren er på et højt niveau. På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nord's vurdering, at de blandede tilbud generelt er gode til at sikre, at borgerne i tilbuddene inddrages i og har indflydelse på beslutninger, der vedrører dem selv og hverdagen i tilbuddet, og det er i overensstemmelse med borgerens egne ønsker og behov. Tilbuddene understøtter borgernes selvbestemmelsesret og har i den pædagogiske tilrettelæggelse respekt for borgernes selvstændige beslutninger og understøtter borgerne i at leve et liv efter egne ønsker. Med afsæt i analysen er det Socialtilsyn Nord's vurdering, at der er et udviklingspotentiale i forhold til, at de blandede tilbud kan have øget fokus på, at tilbuddene i den pædagogiske indsats sikrer gennemsigtighed i forhold til, hvordan der tages højde for, at borgene i tilbuddet inddrages mest muligt og har størst mulig indflydelse på beslutninger vedrørende deres eget liv. Dette kan for eksempel være gennem en tydelig og systematisk dokumentation.

Indikator 7a. Tilbuddets pædagogiske indsats understøtter, at der ikke fremkommer vold eller overgreb i tilbuddet.

Den gennemsnitlige indikatorbedømmelse for indikator 7a er steget fra 4,1 til 4,6, og scoren er på et højt niveau. På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nord's vurdering, at de blandede tilbud generelt arbejder målrettet med at sikre, at den pædagogiske indsats understøtter, at der ikke forekommer vold og overgreb i tilbuddet. Tilbuddene er gode

til at udvikle den pædagogiske praksis, så de forbyggende indsatser styrker forebyggelsen af vold og overgreb i tilbuddet, og indsatsen løbende justeres, så den er målrettet målgrupperne i tilbuddet. Med afsæt i analysen er det Socialtilsyn Nord's vurdering, at der er et udviklingspotentiale i de blandede tilbud i forhold til en forsat udvikling af beredskabsplaner, vejledninger og procedurebeskrivelser vedrørende forebyggelse af forekomsten af vold og overgreb mellem borgerne. Derudover kan de blandede tilbud med fordel løbende sikre, at alle medarbejdere er bekendte med tilbuddets procedurer.

Indikator 8c. Tilbuddet har en kompetent og aktiv bestyrelse.

Den gennemsnitlige indikatorbedømmelse for indikator 8c er steget fra 3,8 til 4,3, og scoren er steget til et højt niveau. På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nord's vurdering, at de private tilbud har haft særlig opmærksomhed på sikring af at have aktive og kompetente bestyrelser. Det skyldes blandt andet, at Socialtilsyn Nord i løbet 2019 har været i dialog med flere af de private tilbud, der gennem længere tid har scoret under 5 i indikatoren. Det er gjort med henblik på at understøtte tilbuddenes arbejde med at iværksætte tiltag til forbedring af indsatsen og optimering af bestyrelsernes kompetencer og aktiviteter med det mål at styrke den ansvarlige drift af tilbuddene. Med afsæt i analysen er det Socialtilsyn Nord's vurdering, at der er et udviklingspotentiale i forhold til, at de blandede tilbud kan fastholde fokus på at sikre en kompetent og aktiv bestyrelse, der kan understøtte en fortløbende strategisk udvikling hos tilbuddene.

Indikator 9a. Borgerne har, i forhold til deres behov, tilstrækkelig kontakt til personale med relevante kompetencer.

Den gennemsnitlige indikatorbedømmelse for indikator 9a er faldet fra 4,5 til 4,3, men scoren er forsat på et højt niveau. På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nord's vurdering, at borgerne i de blandede tilbud, i forhold til deres behov generelt, har tilstrækkelig kontakt til personale med relevante kompetencer. Med afsæt i analysen er det Socialtilsyn Nord's vurdering, at der er et udviklingspotentiale i forhold til, at de blandede tilbud kan have en øget opmærksomhed på at sikre en tilrettelæggelse af det pædagogiske arbejde i tilbuddene, der tager højde for borgernes individuelle problematikker. Det kan for eksempel være problematikker som misbrug, spiseforstyrrelse eller selvskade, hvor der er ekstra behov for tilstrækkelige og relevante kompetencer. Tilbuddene kan for eksempel i

vagtplanlægningen være særligt opmærksomme på at tage højde for, at der i personaledekningen hen over hele døgnet er personale til stede, der har tilstrækkelige og relevante kompetencer.

3.3.1 anbefalinger

Det anbefales, at de blandede tilbud:

- Er opmærksomme på at målrette og dokumentere tilbuddets pædagogiske indsats, så den understøtter borgernes parathed samt muligheder for at være i dagtilbud, skole, uddannelse, beskæftigelse eller for deltagelse i samværs- og aktivitets tilbud.
- Sikrer gennemsigtighed i forhold til, hvordan den enkelte borger inddrages og har indflydelse på beslutninger vedrørende deres eget liv. Dette kan for eksempel være gennem en tydelig og systematisk dokumentation heraf.
- Har fokus på løbende tilpasning af beredskabsplaner, vejledninger og procedurebeskrivelser med henblik på at forebygge forekomsten af vold og overgreb mellem borgerne.
- Tilstræber, at tilbuddet har en kompetent og aktiv bestyrelse, der kan understøtte en fortløbende strategisk udvikling af tilbuddet.
- Har fokus på, at der i vagtplanlægning og normering tages afsæt i, at medarbejderens kompetencer hen over hele døgnet er tilstrækkelige og kan modsvare borgernes individuelle problematikker. Det kan for eksempel være i forhold til problematikker som misbrug, spiseforstyrrelse og selvskade med mere behov.

3.4 Voksentilbud

Kategorien voksentilbud indeholder tilbudstyper som tilbud til handicappede og/eller psykisk syge, herberger, krisecentre, alkohol- og stofmisbrugsbehandlingstilbud, som udelukkende har en godkendelsesramme til aldersgruppen 18 år og derover. Det følgende er beskrivelser af udvalgte indikatorer fra voksenområdet.

Indikator 1a. Tilbuddet opstiller i samarbejde med borgerne konkrete, individuelle mål i forhold til at understøtte borgernes uddannelse, beskæftigelse eller samværs- og aktivitetstilbud, og der følges op herpå.

Den gennemsnitlige indikatorbedømmelse for indikator 1a er faldet fra 3,7 til 3,6, og scoren er fortsat på et middel niveau. På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nord's vurdering, at voksertilbuddene generelt arbejder med at opstille individuelle mål, der skal understøtte borgernes uddannelse, beskæftigelse eller deltagelse i samværs- og aktivitetstilbud. Med afsæt i analysen er det Socialtilsyn Nord's vurdering, at der er et udviklingspotentiale i forhold til, at tilbuddene kan sikre, at de i samarbejde med borgerne opstiller konkrete og individuelle mål, som kan understøtte borgernes parathed samt mulighed for deltagelse i uddannelse, beskæftigelse eller samværs- og aktivitetstilbud. Tilbuddene kan også have en øget opmærksomhed på sikring af gennemsigtig, systematisk opfølgning samt ajourføring af de opstillede mål.

Indikator 3 a. Tilbuddet anvender faglige tilgange og metoder, der er relevante i forhold til tilbuddets målsætning og målgrupper.

Den gennemsnitlige indikatorbedømmelse for indikator 3a er steget fra 4,3 til 4,5, og scoren er på et højt niveau. På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nord's vurdering, at voksertilbuddene generelt arbejder målrettet med relevante faglige metoder og tilgange i forhold til tilbuddets målgrupper. Socialtilsyn Nord vurderer, at tilbuddene kontinuerligt har fokus på at udvikle og tilpasse deres faglige tilgange og metoder samt omsætte disse til pædagogisk praksis for målgrupperne. Med afsæt i analysen er det Socialtilsyn Nord's vurdering, at der er et udviklingspotentiale i forhold til, at voksertilbuddene kan have et øget fokus på at sikre gennemsigtighed i anvendelsen af de valgte faglige tilgange og metoder. Formålet med det er at understøtte en fælles forståelse og omsætning af tilbuddets specifikke metoder generelt i medarbejdergrupperne, herunder sikre systematisk opfølgning på metodens anvendelse og effekt, samt at det indgår i tilbuddets løbende dokumentation.

Indikator 6b. Tilbuddet kan håndtere eventuelle magtanvendelser ved at dokumentere og følge op på disse med henblik på løbende læring og forbedring af indsatsen.

Den gennemsnitlige indikatorbedømmelse for indikator 6b er steget fra 4,3 til 4,5, og scoren

er på et højt niveau. På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nords vurdering, at voksentilbuddene generelt er gode til at håndtere eventuelle magtanvendelser. Det er Socialtilsyn Nords vurdering, at tilbuddene løbende har fokus på håndtering af eventuelle magtanvendelser og samtidig sikrer opfølgning på disse. Det gælder også i forhold til, at læringen fra de enkelte episoder omsættes til viden i tilbuddene med det formål at udvikle og forbedre indsatsen. Med afsæt i analysen er det Socialtilsyn Nords vurdering, at voksentilbuddene har et udviklingspotentiale i forhold til at have opmærksomhed på kontinuerligt at sikre, at alle medarbejdere er bekendt med regler for brug af magtanvendelse samt indberetning heraf. Det kan for eksempel ske ved, at tilbuddene har en særlig opmærksomhed på at sikre fyldestgørende dokumentation, der klart redegør for begrundelserne for eventuelle magtanvendelser.

Indikator 8c. Tilbuddet har en kompetent og aktiv bestyrelse.

Den gennemsnitlige indikatorbedømmelse for indikator 8c er steget fra 3,5 til 3,9, og scoren er på vej til et højt niveau. På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nords vurdering, at de private tilbud har haft særlig opmærksomhed på sikring af at have aktive og kompetente bestyrelser. Det skyldes blandt andet, at Socialtilsyn Nord i løbet 2019 har været i dialog med flere af de private tilbud, der gennem længere tid har scoret under 5 i indikatoren. Med afsæt i analysen er det Socialtilsyn Nords vurdering, at der er et udviklingspotentiale hos voksentilbuddene i forhold til fortsat at styrke aktiviteterne og kompetencerne hos bestyrelserne. Det kan for eksempel være i forhold til at sikre, der foreligger en plan for tilbuddets strategiske udvikling, og bestyrelsen har kendskab til og viden om tilbuddets målgruppe, metoder og dagligdag. Det har til formål, at bestyrelsen kan understøtte en sikker drift og en kompetent udvikling af tilbuddet, herunder at bestyrelsen kan yde sparring til ledelsen i forhold til driften og udviklingen af tilbuddet.

Indikator 14a. Tilbuddets fysiske rammer understøtter borgernes udvikling og trivsel.

Den gennemsnitlige indikatorbedømmelse for indikator 14a er faldet fra 4,7 til 4,6 men scoren er fortsat på et højt niveau. På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nords vurdering, at de fysiske rammer i voksentilbuddene generelt er gode og indrettet, så de understøtter borgernes udvikling og trivsel. Med afsæt i analysen er det Socialtilsyn Nords vurdering, at der er et udviklingspotentiale i forhold til, at voksentilbuddene øger deres

opmærksomhed på, at de fysiske rammer fastholdes i god, tidssvarende stand og samtidigt indrettes, så de kontinuerligt understøtter borgernes udvikling, trivsel og forskellige behov, der kan ændres over tid.

3.4.1 anbefalinger

Det anbefales, at voksertilbuddene:

- Arbejder målrettet med, at de i samarbejde med borgerne opstiller konkrete og individuelle mål, der understøtter borgernes parathed til at deltage i uddannelse, beskæftigelse, eller samværs- og aktivitetstilbud. Det anbefales også, at tilbuddene har en øget opmærksomhed på systematisk opfølgning og ajourføring af de opstillede mål.
- Er opmærksomme på at sikre gennemsigtighed i anvendelsen af tilbuddets valgte pædagogiske tilgange og metoder. Det anbefales også, at tilbuddene er særligt opmærksomme på, at alle medarbejderne har grundlæggende viden om samt kompetencer til at arbejde med omsætning af tilbuddets specifikke metoder. Det anbefales desuden, at tilbuddene er opmærksomme på, hvordan systematisk opfølgning på metodens anvendelse og effekt indgår i tilbuddets løbende dokumentation.
- Sikrer løbende ajourføring af skriftlige retningslinjer og pædagogiske procedurer vedrørende håndtering, opfølgning og indberetning af magtanvendelser.
- Har fokus på, at de fysiske rammer vedligeholdes, så de er tidssvarende og kontinuerligt kan understøtte borgernes udvikling, trivsel og individuelle behov, der kan ændres over tid.
- Har opmærksomhed på, at bestyrelsen kan understøtte en sikker drift og en kompetent udvikling af tilbuddet. Det anbefales også, at bestyrelsen kan yde sparring til ledelsen i forhold til driften og udviklingen af tilbuddet.

3.5 Plejefamilier

Den 1. juli 2019 trådte en ny lov i kraft³, der skal sikre mere kvalitet i plejefamilier.

Lovændringen betyder blandt andet, at plejefamilier skal omkategoriseres og være godkendt efter nye typologier.

Det betyder med virkning fra 1. juli 2019, benyttes kategorierne generelle plejefamilier og kommunale plejefamilier ikke længere, ligesom der ikke længere tales om høj, middel eller lav belastningsgrad. I stedet arbejdes der med tre nye plejefamilietyper, der skal sikre udvikling og trivsel for børn med forskellige støttebehov. De tre typer er:

- **Almene plejefamilier**

Familier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn med lette til moderate støttebehov.

- **Forstærkede plejefamilier**

Familier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med moderate til svære støttebehov.

- **Specialiserede plejefamilier**

Familier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med svære støttebehov.

Socialtilsyn Nord vil i det efterfølgende betegne plejefamilierne ud fra disse typologier.

Det følgende er beskrivelser af de udvalgte indikatorer fra plejefamilieområdet.

Indikator 3a. Barnet har kontakt og samvær med sin familie, herunder søskende og med netværk i overensstemmelse med det som er aftalt og planlagt med anbringende kommune.

Den gennemsnitlige indikatorbedømmelse for indikator 3a er steget fra 4,3 til 4,4, og scoren er på et højt niveau. På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nordts vurdering, at plejefamilierne generelt er gode til at arbejde med plejebarnets muligheder for

³ Lov om ændring af lov om social service, lov om Socialtilsyn, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge og ligningsloven.

kontakt og samvær med sin familie og øvrige netværk. Socialtilsyn Nord vurderer, at plejefamilierne har øget deres opmærksomhed på indsatsen, der understøtter plejebarnets relationer, fastholdelse af kontakt og samvær med familie, søskende og øvrige netværk og samtidigt sikrer, at samværet afvikles i overensstemmelse med det, der er aftalt og planlagt med anbringende kommune. Med afsæt i analysen er det Socialtilsyn Nordts vurdering, at der er et udviklingspotentiale i forhold til, at plejeforældrene kan have en særlig opmærksomhed på at sikre, at aftaler og forventninger til kontakt og samvær løbende samstemmes mellem plejefamilien og anbringende kommune, så det sikres, at samværet opretholdes og justeres efter de aftaler, der er indgået.

Indikator 5a. Barnet bliver hørt, respekteret og anerkendt af plejefamilien.

Den gennemsnitlige indikatorbedømmelse for indikator 5a er faldet fra 4,3 til 4,2, men scoren er fortsat på et højt niveau. På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nordts vurdering, at plejefamilierne generelt er gode til at være opmærksomme på, at plejebarnet føler sig hørt, respekteret og anerkendt af plejefamilien. Med afsæt i analysen er det Socialtilsyn Nordts vurdering, at der er et udviklingspotentiale i forhold til, at plejefamilierne kan have øget fokus på at understøtte plejebarnets oplevelse af at føle sig hørt, respekteret og anerkendt. Det kan for eksempel gøres ved, at plejefamilierne er nysgerrige på og spørger ind til plejebarnets oplevelse af dette.

Indikator 6b. Barnet har med støtte fra plejefamilien adgang til relevante sundhedsydelser.

Den gennemsnitlige indikatorbedømmelse for indikator 6b er steget fra 4,2 til 4,4, og scoren er på et højt niveau. På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nordts vurdering, at plejefamilierne generelt er opmærksomme på at støtte plejebarnets adgang til relevante sundhedsydelser. Socialtilsyn Nordts vurderer, at plejefamilierne er gode til at imødekomme plejebarnets individuelle behov for støtte samt eventuelle behov for relevante sundhedsydelser, som kan medvirke til at fremme både barnets fysiske og psykiske sundhed. Det kan for eksempel være adgang til speciallæger, fysioterapi, psykologisk rådgivning med videre.

Indikator 8b. Plejefamilien drager omsorg for barnets særlige behov, udvikling og opdragelse.

Den gennemsnitlige indikatorbedømmelse for indikator 8b er faldet fra 4,3 til 4,2, men scoren er fortsat på et højt niveau. På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nords vurdering, at plejefamilierne generelt er gode til at drage omsorg for plejebarnets særlige behov, udvikling og opdragelse. Med afsæt i analysen er det Socialtilsyn Nords vurdering, at der er et udviklingspotentiale i forhold til, at plejefamilierne kan have fokus på, at de løbende tilegner sig nye kompetencer, der kan modsvare plejebarnets alder, udvikling og særlige behov. Det kan for eksempel gøres gennem deltagelse i kurser og/eller kontinuerlig supervision, der er målrettet det enkelte plejebarn. Desuden kan plejefamilierne være opsøgende på viden i form af relevant litteratur eller gennem foreninger, som har specialviden på området.

Indikator 6d. Den kommunale⁴ plejefamilie følger op på eventuel anvendelse af fysisk guidning og afværgehjælp med henblik på læring og forbedring af deres indsats.

Den gennemsnitlige indikatorbedømmelse for indikator 6d er faldet fra 4,3 til 4,2, men scoren er fortsat på et højt niveau. På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nords vurdering, at de specialiserede plejefamilier er gode til at sikre, at eventuel brug af fysisk guidning og afværgehjælp følges op med henblik på læring og forbedring af indsatsen. Med afsæt i analysen er det Socialtilsyn Nord vurdering, at der er et udviklingspotentiale i forhold til, at de specialiserede plejefamilier fortsætter det målrettede fokus på at forebygge behov for og brug af fysisk guidning og afværgehjælp. Det kan for eksempel gøres ved at have en øget opmærksomhed på kontinuerligt at søge viden om risiko, forebyggelse samt håndtering af konflikter.

3.5.1 Anbefalinger

Socialtilsyn Nord anbefaler, at plejefamilierne:

⁴ Ordlyden af indikatoren i kvalitetsmodellen er endnu ikke ændret til de nye typologier, hvorfor der stadig står "kommunale", jf. lovændring fra 1.7.2019.

- Løbende har fokus på, at der er overensstemmelse mellem forventningerne til kontakt og samvær med plejebarnets forældre, søskende og øvrige netværk, så det er afstemt efter de aftaler, der er indgået med den anbringende kommune.
- Har særlig opmærksomhed på at øge plejebarnets oplevelse af at blive hørt, respekteret og anerkendt.
- Har særlig opmærksomhed på løbende at tilegne sig kompetencer, der modsvarer barnets alder, udvikling og særlige behov.
- At de specialiserede plejefamilier fortsætter det målrettede fokus med forebyggelse af fysisk guidning og afværgehjælp, for eksempel gennem en øget opmærksomhed på kontinuerligt at søge viden om risiko, forebyggelse samt håndtering af konflikter.

Kapitel 4. Selvstændighed og relationer

I 2019 har Socialtilsyn Nord's fokuspunkt været selvstændighed og relationer. Det betyder, at Socialtilsyn Nord har haft et særligt fokus på, hvordan sociale tilbud og plejefamilier understøtter børn, unge og voksne i at indgå i sociale relationer og leve et selvstændigt liv i overensstemmelse med egne ønsker og behov.

4.1 Metode

Årets fokuspunkt er "Selvstændighed og relationer", der er et af de syv temaer i kvalitetsmodellen, som bruges ved tilsyn med tilbud og plejefamilier.

Belysningen af fokuspunktet handler om, hvordan tilbuddene/plejefamilierne understøtter selvstændighed og relationer indenfor følgende områder:

- Hvordan tilbuddet/plejefamilien styrker borgernes/plejebarnets kompetencer til at indgå i sociale relationer og opnå selvstændighed.
- Hvordan borgeren/plejebarnet indgår i sociale aktiviteter i det omgivende samfund.

Socialtilsyn Nord's tilsynskonsulenter har i 2019 haft særligt fokus på, hvordan tilbud og plejefamilier arbejder med selvstændighed og relationer og beskrevet det i de tilsynsrapporter, der udarbejdes efter besøgene. Derudover har tilsynskonsulenterne suppleret med eventuelle udviklingspunkter i tilsynsrapporterne.⁵

Ved årets slutning er der foretaget en opsamling på, hvad tilsynskonsulenterne har skrevet i tilsynsrapporterne om selvstændighed og relationer, samt de udviklingspunkter de har givet i tilsynsrapporterne. I alt blev der givet 189 udviklingspunkter fordelt med 22 udviklingspunkter til sociale tilbud på børn- og ungeområdet, 52 til sociale tilbud på voksenområdet samt 115 til plejefamilier.

⁵ Udviklingspunkter er anbefalinger, socialtilsynet kan give til plejefamilier/sociale tilbud, som de med fordel kan være opmærksomme på i deres arbejde med at fastholde og udvikle kvaliteten.

Opsamlingen er blevet forelagt tilsynskonsulenterne på de respektive fagområder i fokusgruppeinterview med henblik på at kvalificere data yderligere.

I de kommende afsnit belyses kvaliteten samt udviklingspotentialerne i forhold til fokuspunktet selvstændighed og relationer indenfor henholdsvis børne/ungetilbud, voksertilbud og plejefamilier.

4.2 Børne- og ungetilbud

Følgende er Socialtilsyn Nords vurdering af, hvordan børne- og ungetilbuddene arbejder med at understøtte børnenes/de unges kompetencer til at indgå i sociale relationer og opnå selvstændighed, og i hvor høj grad børn og unge indgår i sociale aktiviteter i det omgivende samfund.

Tilbuddet styrker barnets/de unges kompetencer til at indgå i sociale relationer og opnå selvstændighed.

På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nords vurdering, at børne- og ungetilbuddene har fokus på at understøtte børnenes/de unges kompetencer til at indgå i sociale relationer og til at opnå selvstændighed.

Der arbejdes i mange af tilbuddene målrettet med konkrete indsatser rettet mod at styrke børnene/de unge i at kunne etablere og fastholde sociale relationer. Det sker for eksempel ved at støtte børnene/de unge i at vedligeholde og opsøge nye sociale relationer. Det ses desuden, at forældre inddrages i det omfang, det er muligt, og tilbuddet støtter børnene i kontakten til forældre, søskende og øvrigt relevant netværk.

I relation til at understøtte børnenes/de unges udvikling af selvstændighed er det Socialtilsyn Nords vurdering, at tilbuddene afstemmer krav og forventninger i relation til børnenes/de unges forskellige ressourcer og behov. Tilbuddene har generelt en pædagogisk tilrettelæggelse, der er kendetegnet ved, at børnene/de unge medinddrages i størst mulige omfang i planlægningen og udførelsen af praktiske opgaver i hverdagen, som for eksempel rengøring og madlavning. Desuden arbejdes der flere steder målrettet med, at børnene/de unge i videst mulige omfang opnår kompetencer i forhold til håndtering af egen økonomi,

brug af NemID mv. Det sker, så børnene/de unge står bedst muligt rustet til tilværelsen efter anbringelsen. Der arbejdes desuden i mange tilbud med at understøtte børnenes/de unges selvstændighed ved, at de, så vidt det er muligt, transporterer sig selv til og fra skole, uddannelse eller andre aktiviteter udenfor tilbuddet. Det er Socialtilsyn Nords vurdering, at tilbuddene i nogen grad har fokus på opstilling af mål for barnets/den unges kompetencer til at indgå i sociale relationer og opnå selvstændighed afstemt efter ressourcer og behov. Disse mål fremgår som en integreret del af det enkelte barns/unges udviklingsplan.

Med afsæt i analysen er det Socialtilsyn Nords vurdering, at der er et udviklingspotentiale i forhold til at have fokus på i højere grad at lave individuelle mål for barnets/den unges kompetencer til at indgå i sociale relationer og opnå selvstændighed, herunder sikre, at målene er konkrete og kendte for barnet/den unge. Det med henblik på at gøre de individuelle mål tydelige og målbare men også med henblik på en sikring af, at tilbuddene kan anskueliggøre, hvordan den individuelle indsats er tilrettelagt, og hvordan en systematisk opfølgning af målene fastholdes.

Eksempel på et udviklingspunkt givet til et tilbud på børne- og ungeområdet rettet mod arbejdet med at støtte de unges kompetencer til at indgå i sociale relationer og opnå selvstændighed:

Tilbuddet kan med fordel have fokus på, at de indsatsmål, der opstilles i forhold til at understøtte borgernes selvstændighed og sociale kompetencer, i højere grad fremstår konkrete. Dette med henblik på at kunne sikre en ensartet pædagogisk indsats og kunne tydeliggøre hvornår og hvordan et mål er opfyldt.

Tilbuddet understøtter barnet/den unge i at indgå i sociale aktiviteter i det omgivende samfund.

På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nords vurdering, at børne- og ungetilbuddene i nogen grad har fokus på at understøtte børnene/de unge i at indgå i fællesskaber og netværk gennem deltagelse i sociale aktiviteter i det omgivende samfund. Der arbejdes generelt i tilbuddene med, at børnene/de unge går til idræts- og fritidsaktiviteter.

Desuden arbejdes der med at styrke børnene/de unges muligheder for venskaber med børn og unge fra det omgivende lokalsamfund. Herunder ses det, at tilbuddene gennem åbenhed og imødekommenhed støtter børnene/de unge i at kunne invitere venner og skolekammerater med hjem til socialt samvær og aktiviteter i tilbuddet.

Med afsæt i analysen vurderer Socialtilsyn Nord, at der er udviklingspotentiale i forhold til, hvordan tilbuddene i højere grad kan understøtte børnene/de unges adgang til og mulighed for deltagelse i fritidsaktiviteter samt fastholdelse og etablering af sociale relationer udenfor tilbuddet. Det gælder blandt andet i forhold til tilbuddenes opmærksomhed på børnene/de unges muligheder for deltagelse i fritidstilbud eller sociale aktiviteter, og om tilbuddets geografiske placering kræver en særlig opmærksomhed på børnene/de unges muligheder for deltagelse i aktiviteter udenfor tilbuddets rammer. Socialtilsyn Nord vurderer desuden, at tilbuddene kan have fokus på, hvordan de i samarbejdet med barnet eller den enkelte unge kan opstille konkrete og realiserbare mål for dette. Tilbuddene kan desuden have en særlig opmærksomhed på at sikre en løbende dokumenteret opfølgning og tilpasning af målene.

Eksempel på udviklingspunkt givet i relation til et tilbud på børn- og ungeområdet rettet mod arbejdet med at støtte børnene/de unge i at indgå i sociale aktiviteter i det omgivende samfund:

Tilbuddet kan med fordel arbejde systematisk med at understøtte, at de unge deltager i en fritidsaktivitet herunder arbejde motiverende i forhold til at understøtte, at de unge indgår i sociale aktiviteter i det omgivende samfund.

4.2.1 anbefalinger

Det anbefales, at tilbuddene på børne- og ungeområdet:

- Arbejder målrettet med at opstille konkrete individuelle mål for barnets/den unges kompetencer til at indgå i sociale relationer og opnå selvstændighed. Derudover anbefales det, at tilbuddene arbejder systematisk med opfølgning herpå.
- Har fokus på i højere grad at medinddrage børnene/de unge og sikrer, at børnene/de unge kender de konkrete målsætninger i forhold til udvikling af kompetencer til at indgå i sociale relationer og opnå selvstændighed.
- Har fokus på, at børnene/de unge motiveres til og understøttes i deltagelse og fastholdelse i fritidsaktiviteter og i at opsøge sociale relationer også udenfor tilbuddet.

4.3 Voksenteilbud

Følgende er Socialtilsyn Nords vurdering af, hvordan tilbuddene på voksenområdet arbejder med at styrke borgernes kompetencer til at indgå i sociale relationer og opnå selvstændighed, og i hvor høj grad de voksne indgår i sociale aktiviteter i det omgivende samfund.

Tilbuddet styrker borgernes kompetencer til at indgå i sociale relationer og opnå selvstændighed.

På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nords vurdering, at voksenteilbuddene generelt har et målrettet fokus på at understøtte borgernes kompetencer til at indgå i sociale relationer og opnå selvstændighed. Det ses blandt andet ved, at tilbuddene har fokus på at motivere borgerne til at deltage i de sociale aktiviteter, tilbuddet afvikler. Derudover indretter tilbuddene også de fysiske rammer således, at sociale aktiviteter er mulige, for eksempel på tværs af afdelinger eller med mulighed for deltagelse af pårørende eller borgere fra det omgivende samfund. Der arbejdes også generelt målrettet med at understøtte borgerens selvstændighed. Tilbuddene inddrager i nogen grad borgerne i såvel planlægning som udførelse af dagligdagens gøremål. Dette sker for eksempel i forhold til madlavning, rengøring, tøjvask mv.

Med afsæt i analysen vurderer Socialtilsyn Nord, at der er et udviklingspotentiale i forhold til, at voksenteilbuddene kan have en øget opmærksomhed på medinddragelse af borgeren ved

planlægning og udførelse af tilbuddets daglige praktiske gøremål som rengøring, madlavning, ønsker til menu og øvrige fællesaktiviteter. Tilbuddene kan også have et øget fokus på, i samarbejde med borgerne, at opstille konkrete og individuelle mål for, hvordan borgeren kan understøttes i at udvikle kompetencer til at indgå og fastholde sociale relationer og opnå selvstændighed afstemt efter borgerens ressourcer og behov samt sikre en systematisk dokumentation og evaluering af de opstillede mål.

Eksempler på udviklingspunkter givet til et tilbud på voksenområdet rettet mod arbejdet med at understøtte kompetencer til at indgå i sociale relationer og opnå selvstændighed:

Tilbuddet kan med fordel sætte fokus på, at borgerne medinddrages i madlavning og de daglige praktiske gøremål i fællesområderne.

Tilbuddet kan med fordel opstille konkrete og individuelle mål i forhold til at understøtte udviklingen af borgerens kompetencer til at indgå i sociale relationer og have et så selvstændigt liv som muligt.

Tilbuddet understøtter borgerne i at indgå i sociale aktiviteter i det omgivende samfund.

På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nords vurdering, at voksentilbuddene generelt har fokus på at støtte borgerne i at indgå i sociale aktiviteter i det omgivende samfund. Det ses blandt andet gennem tilbuddenes arbejde med at støtte og motivere borgerne til deltagelse i ture ude af huset eller i sociale samværs- og aktivitetstilbud udbudt af for eksempel lokalområdets forenings- og kulturliv.

Med afsæt i analysen vurderer Socialtilsyn Nord, at der er et udviklingspotentiale i forhold til, at tilbuddene med fordel kan styrke borgerens muligheder for deltagelse i samværs- og aktivitetstilbud samt klub- og foreningsliv udenfor tilbuddet. Det bør gøres med henblik på at højne den sociale integration i lokalmiljøet. Tilbuddene kan have fokus på at styrke borgerens

selvstændige deltagelse i de forskellige aktiviteter, herunder i det omfang det er muligt styrke borgernes kompetencer til og mulighed for egen transport. Tilbuddene kan endelig have fokus på at udarbejde konkrete mål for borgerens deltagelse i sociale aktiviteter i det omgivende samfund og italesætte såvel mål som muligheder sammen med borgeren. Dette med henblik på styrkelse af borgerens sociale integration og selvstændige liv både i tilbuddet og lokalområdet.

Eksempler på udviklingspunkter givet til et tilbud på voksenområdet rettet mod arbejdet med at understøtte borgerne i at indgå i sociale aktiviteter i det omgivende samfund:

Tilbuddet kan med fordel være mere undersøgende i forhold til at afsøge muligheder for eksterne sociale fællesskaber i det omkringliggende samfund. Dette kan for eksempel være samværs- og aktivitetstilbud, sociale caféer eller væresteder, som kan være aktuelle for målgruppen.

Tilbuddet kan med fordel have fokus på, at den socialpædagogiske indsats også medvirker til at udvikle borgerens sociale kompetencer med henblik på en øget social inklusion i borgerens nærmiljø.

4.3.1 anbefalinger

Det anbefales, at tilbuddene på voksenområdet:

- Har fokus på størst mulig inddragelse af borgerne ved planlægning og udførelse af dagligdagens gøremål i tilbuddet, for eksempel ved planlægning, fremstilling og servering af mad.

- Har øget fokus på at opstille konkrete og målbare mål for, hvordan borgeren styrkes til at indgå i sociale relationer og opnå selvstændighed, og samtidigt på en systematisk evaluering og dokumentation.
- Arbejder målrettet med at understøtte borgerens motivation og adgang til deltagelse i sociale aktiviteter udenfor tilbuddet.
- Er opmærksomme på at støtte borgernes mulighed for selvstændig transport til aktiviteter udenfor tilbuddet.

4.4 Plejefamilier

Følgende er Socialtilsyn Nords vurdering af, hvordan plejefamilierne arbejder med at understøtte plejebørnenes kompetencer til at indgå i sociale relationer og opnå selvstændighed, og i hvor høj grad plejebørnene indgår i sociale aktiviteter i det omgivende samfund.

Plejefamilien styrker barnets kompetencer til at indgå i sociale relationer og opnå selvstændighed.

På baggrund af en analyse af datamaterialet er det Socialtilsyn Nords vurdering, at plejefamilierne generelt har viden om og anvender metoder og redskaber til at understøtte plejebørnenes udvikling af kompetencer til at indgå i sociale relationer og opnå selvstændighed.

Socialtilsyn Nord vurderer, at plejefamilierne generelt arbejder målrettet med at støtte plejebarnets indgåelse af venskaber med jævnaldrende børn/unge, for eksempel gennem legeaftaler eller anden samvær passende for plejebarnets alder og modenhed med hensyntagen til plejebarnets ressourcer og behov. Socialtilsyn Nord vurderer, at plejefamilierne også generelt har fokus på at vejlede plejebarnet med det mål, at plejebarnet styrkes i at kunne indgå i vellykkede sociale relationer og opnå positive erfaringer hermed. Socialtilsyn Nord vurderer, at plejefamilierne generelt arbejder målrettet med at styrke plejebørnenes kompetencer samt muligheder for at kunne indgå selvstændige aftaler vedrørende socialt samvær. Plejefamilierne formår samtidigt at åbne deres hjem for

plejebarnets venner og møde disse med interesse og omsorg. Det er Socialtilsyn Nord's vurdering, at der arbejdes målrettet med at styrke plejebørnenes relationer udenfor plejefamilien med henblik på at opnå kompetencer til det selvstændige voksenliv.

I relation til at understøtte plejebarnets opnåelse af selvstændighed ses det for eksempel ved, at plejefamilien har positive forventninger til plejebarnets ressourcer og kunnen. Samtidigt støttes plejebarnet i at kunne træffe selvstændige valg og beslutninger i forhold til dagliglivet, herunder også at opnå selvstændighed i relation til håndtering af for eksempel egen økonomi.

Med afsæt i analysen vurderer Socialtilsyn Nord, at der er et udviklingspotentiale i forhold til at plejefamilierne kan arbejde mere målrettet med at støtte plejebarnets udvikling af selvstændighed i relation til planlægning og udførelse af de daglige praktiske gøremål sammen med plejefamilien. Det kan for eksempel ske ved aktivt at medinddrage plejebarnet i indkøb, madlavning, rengøring eller at blive klar til at komme afsted til skole eller daginstitution, og hvis det er muligt at transportere sig selvstændigt. Samtidigt kan plejefamilierne styrke arbejdet i forhold til, at det enkelte plejebarn opnår færdigheder, der gør dem i stand til at træffe selvstændige valg og beslutninger. Det bør gøres med henblik på at øge plejebarnets kompetencer til at kunne leve et liv efter egne ønsker og behov.

Eksempler på udviklingspunkter givet til en plejefamilie rettet mod arbejdet med at understøtte plejebarnets kompetencer til at indgå i sociale relationer og opnå selvstændighed:

Plejefamilien kan med fordel have øget opmærksomhed på at styrke plejebarnets kompetencer til at indgå i sociale relationer og fællesskaber med andre jævnaldrende og herigennem opnå mulighed for etablering af selvstændigt netværk.

Plejefamilien understøtter barnet i at indgå i sociale aktiviteter i det omgivende samfund.

På baggrund af en analyse af datamaterialet vurderer Socialtilsyn Nord, at plejefamilierne

generelt arbejder målrettet med at understøtte plejebørnenes motivation og mulighed for at deltage i lokale fritids- og foreningstilbud eller andre sociale aktiviteter i det omgivende samfund. Det er Socialtilsyn Nord's vurdering, at plejefamilierne generelt arbejder målrettet med både inspiration og oplysning i arbejdet med at støtte plejebarnet i at afsøge mulige interesseområder til et fritidsliv. Det ses for eksempel ved, at plejefamilierne er aktivt deltagende i plejebørnenes fritidsaktiviteter.

Med afsæt i analysen er det Socialtilsyn Nord's vurdering, at der er et udviklingspotentiale hos plejefamilierne i forhold til at have et øget fokus på at motivere plejebørnene til deltagelse i fritidsaktiviteter for at styrke plejebørnenes trivsel både i og udenfor plejefamilien. Plejefamilierne kan med fordel have øget opmærksomhed på at afsøge muligheder for fritidsaktiviteter, der ikke er lokalt forankret. Det kan for eksempel gøres, hvis plejebarnet har en særlig interesse eller særlige pædagogiske behov, som ikke kan tilgodeses i de fritidsaktiviteter, der udbydes i lokalområdet.

Flere plejefamilier giver i forbindelse med tilsynsbesøg udtryk for, at plejebørnene, når de kommer hjem fra skole eller daginstitution, ikke har det nødvendige overskud til at deltage i sociale aktiviteter eller fritidstilbud, og med den begrundelse fravælger enkelte plejefamilier helt en fritidsaktivitet for plejebarnet. Det er Socialtilsyn Nord's vurdering, at plejefamilierne uanset dette bør se på, hvordan de kan støtte plejebørnene i at indgå i sociale aktiviteter eller fritidstilbud i det omfang, det er muligt og afstemt efter plejebarnets ressourcer. Dette kan for eksempel gøres ved at se på, hvilke sociale aktiviteter og fritidstilbud der foregår i weekenderne.

Eksempler på udviklingspunkter givet til plejefamilier rettet mod arbejdet med at understøtte børnene i at indgå i sociale aktiviteter i det omgivende samfund:

Plejefamilien kan med fordel have fokus på at støtte plejebarnet i at kunne indgå i sociale aktiviteter udenfor plejefamiliens hjem.

Plejefamilien kan med fordel understøtte plejebørnenes adgang til fritidsinteresser afstemt efter plejebarnets ressourcer og overskud.

4.4.1 anbefalinger

Det anbefales, at plejefamilierne:

- Har øget fokus på at inddrage plejebarnet i hverdagens praktiske gøremål afstemt efter alder og udvikling, for eksempel ved madlavning, rengøring, indkøb herunder også træning i at forstå og håndtere egen økonomi.
- Har øget fokus på at styrke plejebarnets udvikling af kompetencer i relation til selvstændighed og støtte plejebarnet i at træffe egne beslutninger og kunne tage selvstændige initiativer.
- Har fokus på, hvordan de plejebørn som ikke har et stort overskud efter dagtilbud/skole alligevel kan deltage i en form for fritidsaktivitet, for eksempel i weekenderne.
- Er opmærksomme på at understøtte plejebarnets muligheder for deltagelse i fritidsaktiviteter, der ikke er lokalt forankret for at tilgodese det enkelte plejebarns særlige interesse eller behov.

Kapital 5. Socialtilsyn Nords produktion

Kapitlet indeholder data, som ifølge loven skal indgå i årsrapporten, samt supplerende data om Socialtilsyn Nords produktion i 2019. De lovbestemte data opgøres identisk i de fem socialtilsyn, hvilket gør det muligt at sammenligne på tværs.

Opgaveportefølje

Socialtilsyn Nords tilsynsopgave er at:

- Nygodkende tilbud/plejefamilier.
- Føre tilsyn med tilbud/plejefamilier.
- Lukke tilbud/plejefamilier, som enten ophører af egen drift, eller som Socialtilsyn Nord lukker, fordi det vurderes, at de ikke har den fornødne kvalitet.
- Godkende og føre tilsyn med BPA-arbejdsgivervirksomheder.

Nedenfor følger data, der handler om sociale tilbud og plejefamilier. Tilsyn med BPA-arbejdsgivervirksomheder behandles i et selvstændigt afsnit.

Tilbud og plejefamilier

Tabel 1 - Antal sociale tilbud og plejefamilier som Socialtilsyn Nord førte tilsyn med per 31.12

Tilbudsområdet	2019
Opholdssteder/døgntilbud til børn og unge	41
Tilbud til både børn og voksne	56
Tilbud til voksne	182
Plejefamilier	1.018
I alt	1.297

Som det fremgår af tabel 1, havde Socialtilsyn Nord ved udgangen af 2019 tilsyn med i alt 1.297 tilbud fordelt på 1.018 plejefamilier og 279 tilbud. De i alt 1.297 tilbud og plejefamilier havde i alt 8.391 pladser til børn, unge og voksne.

Tabel 2 - Koncerner og koncernlignende konstruktioner hos tilbud

	2019
Koncerner	9
Tilbud som er en del af en koncern	11
Koncernlignende konstruktioner	4
Tilbud som er en del af en koncernlignende konstruktion	8

Som det fremgår af tabel 2, havde Socialtilsyn Nord ved udgangen af 2019 tilsyn med i alt 13 koncerner og koncernlignende konstruktioner bestående af i alt 18 tilbud⁶.

Antal besøg og tilsyn

Hvert år skal Socialtilsyn Nord aflægge mindst ét tilsynsbesøg hos alle tilbud/plejefamilier, som er omfattet af socialtilsynets tilsynskompetence. Besøgene foretages ud fra en risikovurdering, enten anmeldt eller uanmeldt. Det beror også på en konkret risikovurdering, om det enkelte tilbud/plejefamilie skal have mere end ét tilsynsbesøg i løbet af året.

Tabel 3 i – Fysiske besøg aflagt af Socialtilsyn Nord i løbet af 2019

Tilbudstype	Anmeldte	Uanmeldte	Uanmeldt ikke truffet	I alt
Plejefamilier				
i forbindelse med driftstilsyn	1.071	132	92	1.295
i forbindelse med nygodkendelse	200	0	0	200
Tilbud				
i forbindelse med driftstilsyn	350	200	11	561
i forbindelse med nygodkendelse	29	0	0	29
i forbindelse med regodkendelse	0	0	0	0
I alt	1.650	332	103	2.085

Som det fremgår af tabel 3, var Socialtilsyn Nord i 2019 på i alt 2.084 tilsynsbesøg. Af dem var 1.650 anmeldte besøg og 435 uanmeldte besøg (hvoraf der på de 103 besøg ikke blev truffet

⁶ Et tilbud er både en del af en koncern og en koncernlignende konstruktion, hvorfor tilbuddet medregnes under begge sammentællinger.

nogen hjemme).

Om den risikovurdering, som socialtilsynet lægger til grund i de enkelte sager, resulterer i anmeldt eller uanmeldt besøg, afhænger blandt andet af, hvad der skal undersøges på det enkelte tilbud/plejefamilie, og den mest hensigtsmæssige måde at undersøge det på. Hvis socialtilsynet for eksempel ønsker at deltage i et personalemøde, eller specifikt ønsker at tale med en leder på et tilbud eller med en plejefamilie, vil der typiske vælges anmeldte besøg for at sikre, at der er nogen hjemme. Hvis socialtilsynet ønsker at afdække, hvordan forholdene er for borgerne, for eksempel en helt almindelig morgen, eller vil følge op på bekymrende forhold, vil et uanmeldt besøg ofte blive valgt.

For nygodkendelser af tilbud og plejefamilier følger det af reglerne, at der aflægges anmeldte besøg.

Tabel 4 - Antal gennemførte tilsyn i løbet af 2019⁷

	Driftstilsyn	Nygodkendelser	Regodkendelser	Administrative ⁸	Tilsyn i alt
Plejefamilier	1.094	109	0	172	1.375
Tilbud	360	17	2	85	464
I alt	1.454	126	2	257	1.839

Som det fremgår af tabel 4, har der været i alt 1.839 tilsyn i 2019. Et tilsyn består, udover besøg, for eksempel af vurdering af tilbuddenes og plejefamiliernes økonomi samt indhentelse af oplysninger om tilbuddet/plejefamilien fra andre parter, som for eksempel anbringende kommune, pårørende og skoler. Hver tilsynsproces afsluttes som udgangspunkt med udarbejdelse af en rapport. Der kan være flere besøg indeholdt i et tilsyn, og derfor vil antallet af besøg (tabel 3) typisk overstige antallet af tilsyn (tabel 4).

⁷ Tidspunktet for gennemførelsen af tilsynet afgør, hvilket år tilsynet registreres. For eksempel kan et tilsynsbesøg gennemføres i 2018, men rapporten skrives og offentliggøres i 2019. Denne rapport vil indgå i årsrapporten for 2019.

⁸ Administrative tilsyn er tilsyn uden et fysisk besøg

Nygodkendelser, vilkår og sagsbehandlingstider

Socialtilsynet behandler ansøgninger om nygodkendelse i takt med de modtages fra tilbud og plejefamilier. Socialtilsynet kan godkende et tilbud/plejefamilie med vilkår. Det betyder, at tilbuddet/plejefamilien skal opfylde vilkåret indenfor en rimelig periode, som en betingelse for at blive ved med at være godkendt. Godkendelse med vilkår giver et tilbud/plejefamilie mulighed for at få godkendelsen, selvom alle betingelser for godkendelse endnu ikke er opfyldt.

Tabel 5 - Færdigbehandlede ansøgninger om nygodkendelse⁹

Tilbudstype	Godkendelser	Antal vilkår
Plejefamilier	94	5
Opholdssteder/døgntilbud til børn og unge	1	0
Tilbud til børn, unge & voksne	2	1
Tilbud til voksne	13	2
I alt	110	8

Som det fremgår af tabel 5, har Socialtilsyn Nord godkendt i alt 94 plejefamilier og 16 tilbud i 2019. Fem plejefamilier og tre tilbud blev godkendt med vilkår. Vilkår for et tilbud kan for eksempel være, at de fysiske rammer på et tilbud skal besigtiges, inden der må flytte nogen ind, og for plejefamilier, at de skal etablere et kommende plejebarns værelse, inden plejebarnet flytter ind.

⁹ Afgørelsesdatoen for godkendelsen afgør, hvilket år godkendelsen registreres under. For eksempel: Tilsynsbesøget og det sagsforberedende arbejde er gennemført i 2018, men afgørelsen træffes først i 2019. Denne rapport vil indgå i årsrapporten for 2019.

Tabel 6 – Behandling af nygodkendelser¹⁰

Behandling af ansøgning	Tilbud	Plejefamilier	I alt
Afslag på nygodkendelse i 2019	0	13	13
Ansøger trak sin ansøgning under forløbet	2	13	15

Som det fremgår af tabel 6, afslog Socialtilsyn Nord at godkende 13 plejefamilier i 2019. Afslag på godkendelse kan for eksempel være, at Socialtilsyn Nord vurderer, at ansøgerne ikke har tilstrækkelige personlige og faglige kompetencer til at varetage opgaven eller at deres økonomiske ressourcer ikke er tilstrækkelige til at kunne sikre et plejebarn en stabil anbringelse

I alt 15 plejefamilier og tilbud trak deres ansøgning om godkendelse tilbage, inden Socialtilsyn Nord havde afsluttet sagsbehandlingen. For plejefamilier var det blandt andet begrundet med de overvejelser, som familien gjorde sig om at have et eller flere plejebørn på baggrund af ansøgningsprocessen, eller fordi de havde svært ved at tilpasse deres øvrige liv med godkendelsesprocessen, herunder deltage i det obligatoriske grundkursus.

Tabel 7 - Sagsbehandlingstider for nygodkendelser¹¹

Tilbudstype	2019
Tilbud	19 uger
Plejefamilier	16 uger

Som det fremgår af tabel 7, var sagsbehandlingstiden for tilbud 19 uger og for plejefamilier 16

¹⁰ Afgørelsesdatoen, for afslag på en ansøgning om nygodkendelse, afgør, i hvilket år afslaget på nygodkendelsen registreres. For eksempel: tilsynsbesøget og det sagsforberedende arbejde er gennemført i 2018, men afgørelsen for afslaget på ansøgningen om nygodkendelse registreres i 2019. Dette afslag vil indgå i årsrapporten for 2019.

¹¹ Sagsbehandlingstiden defineres som perioden fra Socialtilsyn Nord har modtaget en ansøgning om nygodkendelse, til socialtilsynet træffer afgørelse om godkendelse eller afslag på ansøgningen.

uger i 2019¹². Socialtilsyn Nord bestræber sig på en så hurtig sagsbehandling som muligt og kan som udgangspunkt behandle en nyansøgning på 12 uger, hvis alle informationer er til rådighed, og der ikke er særlige problemstillinger. En ansøgningsproces kan blive forlænget, hvis for eksempel Socialtilsyn Nord må rykke og/eller vente på at få informationer. Derudover kan en dialogproces forud for et helt eller delvist afslag på en ansøgning medføre en øget sagsbehandlingstid.

Sanktioner

Socialtilsynet har en række sanktioner, der kan anvendes, hvis der er bekymringer for kvaliteten i et tilbud eller hos en plejefamilie. Sanktionerne er påbud og skærpet tilsyn. Påbud er et krav om, at et tilbud/plejefamilie skal rette op på nogle bekymrende forhold for fortsat at være godkendt.

Hvis socialtilsynet er særligt bekymret for driften, for borgernes sikkerhed eller sundhed, kan der udstedes skærpet tilsyn sammen med påbud.

Påbud og skærpet tilsyn vil typisk intensivere tilsynet og medføre flere tilsynsbesøg og yderligere indhentning af oplysninger. Det gøres for at følge op på, om tilbuddet/plejefamilien retter op på de forhold, som påbud og det skærpede tilsyn handler om.

Inden varsling og eventuel udstedelse af påbud og skærpet tilsyn, følger det af loven, at socialtilsynet skal have været i dialog med tilbuddet/plejefamilien om de forhold, som socialtilsynet er bekymret for.

På baggrund af Ankestyrelsens praksis har Socialtilsyn Nord i 2018 indført en tilpasset proces med øget fokus på den dialog, der går forud for en varsling af påbud. Det har betydet, at Socialtilsyn Nord i langt højere grad har indhentet redegørelser, inden der eventuelt er varslet

¹² Afgørelsesdatoen afgør, hvilket år godkendelsen registreres under. For eksempel vil en ansøgning, der modtages i 2018 og afgøres i 2019 blive registret i årsrapporten for 2019.

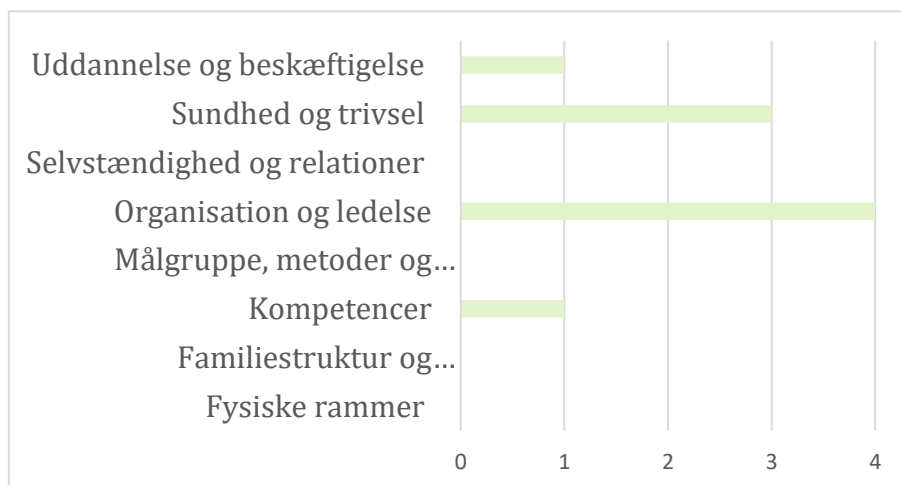
påbud i sager, hvor der har været bekymrende forhold. Allerede i dén proces, retter de fleste tilbud/plejefamilier op på de forhold, som socialtilsynet er bekymret for, og dermed bliver der ikke varslet og udstedt påbud og/eller skærpet tilsyn. Det betyder også, at fordi der er udstedt få påbud, kan det ikke forstås sådan, at Socialtilsyn Nord kun har oplevet bekymrende forhold i få sager. De fleste sager er nemlig løst, uden det har været nødvendigt at varsle og udstede påbud.

Når et påbud og skærpet tilsyn ikke udstedes, følger Socialtilsyn Nord op på det, som tilbuddet har sagt, de vil gøre i deres redegørelse. Socialtilsynet følger for eksempel op ved at aflægge tilsynsbesøg og tale med borgere, medarbejdere og/eller anbringende kommuner. Hvis tilbuddet/plejefamilien ikke gør det, de har sagt til socialtilsynet, de vil gøre, vil socialtilsynet følge op på det, for eksempel ved at varsle påbud.

Tabel 8 - Antal iværksatte påbud og skærpet tilsyn

	Påbud	Skærpet tilsyn
Plejefamilier	2	0
Tilbud til børn & unge	4	0
Tilbud til børn, unge og voksne	0	0
Tilbud til voksne	3	0
I alt	9	0

Tabel 9 - Primære årsager til udstedelse af påbud

Som det fremgår af tabel 8, er der udstedt i alt ni påbud i 2019 fordelt med to påbud til plejefamilier og syv til tilbud.

Knap halvdelen af de ni påbud handler om temaet organisation og ledelsen i relation til tilbud. Organisation og ledelse kan for eksempel handle om manglende inklusion af bestyrelsen i beslutningsprocesser vedrørende tilbuddets drift, at tilbuddet ikke orienterer socialtilsynet om forhold, der har betydning for tilbuddets godkendelse, samt at tilbuddet indskriver borgere udenfor den målgruppe, som de er godkendt til.

Tilbagekaldte godkendelser

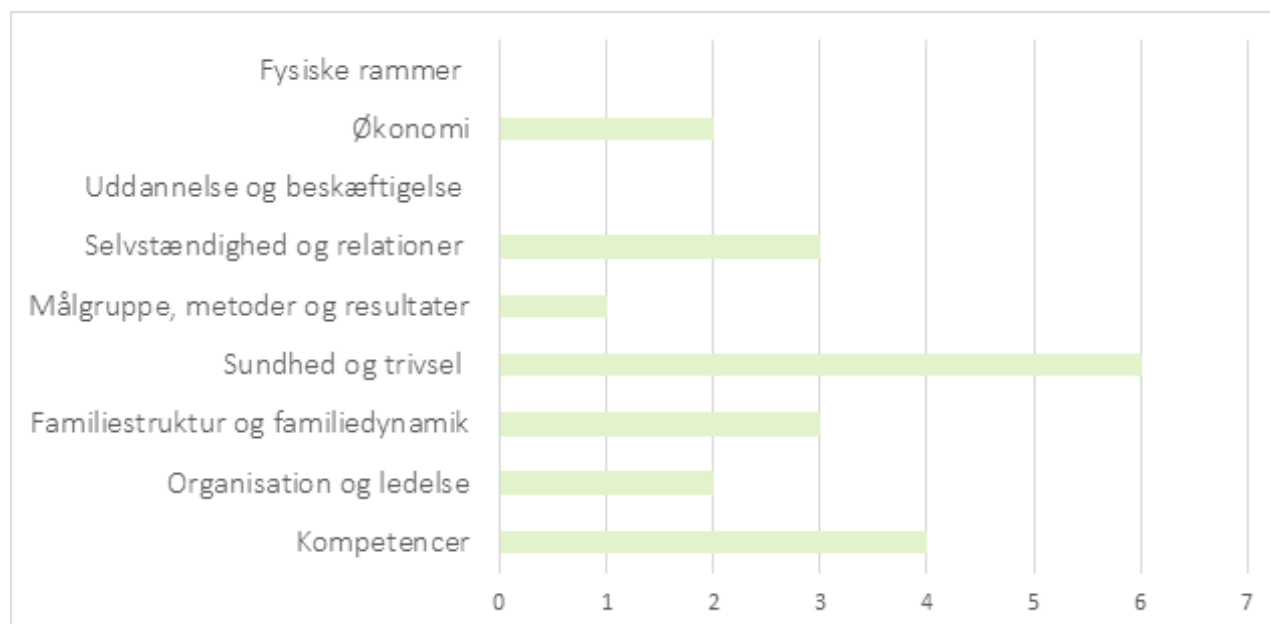
Hvis socialtilsynet vurderer, at et tilbud/plejefamilie ikke længere lever op til deres godkendelse og ikke tror på, at tilbuddet/plejefamilien kan rette op på de forhold, socialtilsynet er bekymret for, kan socialtilsynet inddrage godkendelsen. Hvis godkendelsen inddrages, må tilbuddet/plejefamilien ikke længere modtage plejebørn/borgere og de vil heller ikke længere fremgå på Tilbudsportalen.

Det følger af loven, at der, forud for en eventuel afgørelse om ophør af en godkendelse, skal have været en dialog mellem socialtilsynet og tilbuddet/plejefamilien, om de bekymringer der gør, at socialtilsynet mener, godkendelsen skal inddrages. Dialogen skal sikre, at tilbud/plejefamilier har mulighed for at blive hørt og komme med deres bemærkninger til sagen, inden der træffes endelig afgørelse om godkendelsen skal inddrages.

Tabel 10 - Tilbagekaldte godkendelser og ophør

Tilbudstype	Godkendelse tilbagekaldt af socialtilsynet	Ophørt efter eget ønske	Godkendelse automatisk bortfaldet efter 3 år uden plejebørn
Plejefamilier	4	93	11
Tilbud	3	27	

Tabel 11 - Primære årsager til tilbagekaldelse af godkendelser

Som det fremgår af tabel 10, er i alt 131 tilbud/plejefamilier ophørt. De fleste er ophørt på baggrund af et ønske fra tilbuddene og plejefamilierne selv. Tilbud kan for eksempel vælge at ophøre på grund af faldende beboerantal eller sammenlægning med et andet tilbud, og

plejefamilier kan for eksempel vælge at ophøre på grund af, at plejefamiliens sidste opgave er afsluttet, personlige årsager og plejeforældrenes alder.

Socialtilsyn Nord har tilbagekaldt i alt syv godkendelser. Den primære årsag til tilbagekaldelse af godkendelser, er, som det fremgår af tabel 11, mangler i forhold til temaet sundhed og trivsel. Det kan for eksempel handle om nedværdigende behandling, anvendelse af uhjemlet magt, manglende understøttelse af plejebarnet/borgerens medindflydelse på egen tilværelse samt manglende forebyggelse af vold og overgreb.

Henvendelser om bekymrende forhold

Alle kan henvende sig til socialtilsynet anonymt, hvis de er bekymret for forhold i et tilbud eller en plejefamilie. Formålet er at understøtte, at bekymrende forhold når frem til socialtilsynet med henblik på, at socialtilsynet kan arbejde for den bedst mulige kvalitet i tilbud og plejefamilier.

Tabel 12 - Henvendelser om bekymrende forhold¹³

Område	2019
Plejefamilier	32
Opholdssteder/døgntilbud til børn & unge	60
Tilbud til børn, unge & voksne	64
Tilbud til voksne	256
Ukendt	0
Udenfor lov om socialtilsyn	7
I alt	419

Som det fremgår af tabel 12, modtog Socialtilsyn Nord i alt 419 henvendelser om bekymrende forhold i 2019. Det er det største antal henvendelser i Socialtilsyn Nord's historie¹⁴.

¹³ Henvendelserne registreres enkeltvis. Det betyder for eksempel, at en borger, der henvender sig flere gange, eller flere borgere, der kontakter socialtilsynet om det samme forhold, tæller med i statistikken som enkelte henvendelser.

¹⁴ Socialtilsyn Nord modtog 75 whistleblows i 2014, 202 i 2015, 274 i 2016, 273 i 2017 og 277 i 2018.

Socialtilsyn Nord mener, at stigningen i antallet af henvendelser primært skyldes et øget kendskab til ordningen.

BPA-arbejdsgivervirksomheder

Siden 1. januar 2018 har socialtilsynet skulle godkende og føre tilsyn med BPA-arbejdsgivervirksomheder¹⁵. I den forbindelse skulle socialtilsynet regodkende de BPA-arbejdsgivervirksomheder, der allerede var i drift, inden den 1. juli 2019.

Socialtilsynet skal, i forbindelse med (re)godkendelse af BPA-arbejdsgivervirksomheder, se på, om virksomheden er solvent, om den har en kompetent ledelse og benytter sig af ekstern faglig supervision eller anden form for sparring, og om ledelsen kan påvise, at der i foreningen eller virksomheden er kendskab til ansættelsesret.

Efter en BPA-arbejdsgivervirksomhed er godkendt, skal socialtilsynet føre tilsyn ved at godkende virksomhedens årlige budget og påse, at betingelserne for godkendelsen fortsat er opfyldt. Derudover modtager socialtilsynet virksomhedens årlige regnskab til orientering.

Socialtilsyn Nord vurderer ud fra en individuel risikovurdering, om den enkelte BPA-arbejdsgivervirksomhed skal have et driftsorienteret tilsynsbesøg.

Tabel 13 - Antal BPA-arbejdsgivervirksomheder per 31.12. 2019

Tilbudsområdet	2019
BPA-arbejdsgivervirksomhed	3

Tabel 14 – Tilsyn med BPA-arbejdsgivervirksomheder i løbet af 2019

BPA-arbejdsgivervirksomheder	Tilsyn
I forbindelse med regodkendelse	3

¹⁵ Det fremgår af LOV nr. 660 af 08/06/2017

Tabel 15 – Behandling af regodkendelser

Behandling af regodkendelser	BPA-arbejdsgivervirksomheder
Antal regodkendelser	3

Som det fremgår af tabel 13 og 14, regodkendte og førte Socialtilsyn Nord tilsyn med i alt tre BPA-arbejdsgivervirksomheder i 2019. Der blev i forbindelse med regodkendelserne ikke udstedt vilkår og der er ikke udstedt sanktioner i 2019.

Kapitel 6. Socialtilsyn Nords økonomi

Socialtilsynet finansieres af de indtægter, der opkræves af tilbuddene og kommunerne.

Derved fastsættes tilsynstaksterne på baggrund af de omkostninger, socialtilsynet har med at udføre tilsynet.

Budgettet for Socialtilsyn Nord var i 2019 på 34.935.679 kr., og ved årets udgang konstateres et overskud på 1.260.651 kr. Årets overskud fremkommer som følge af en række modsatrettede afvigelser, hvor der dels er oppebåret flere indtægter end forventet, og dels været afholdt færre udgifter end forventet for året.

På indtægtssiden er der behandlet flere ansøgninger om væsentlige ændringer, men også kategorien for de største tilbud har genereret flere indtægter end forventet. På udgiftssiden har færre udgifter til ejendommens drift og IT-udgifter bidraget til årets positive resultat.

Tabel 17 - Budget og regnskab for Socialtilsyn Nord i 2019 angivet i 1.000 kroner

	Budget 2019	Regnskab 2019	Forskel
Socialtilsyn Nords direkte udgifter	32.383	31.729	-654
Indirekte udgifter (overhead m.v.)	2.552	2.552	0
Udgifter i alt	34.935	34.281	-654
Indtægter fra objektiv finansiering	-20.253	-20.253	0
Indtægter fra tilsynstakster	-14.682	-15.289	-607
Indtægter i alt	-34.935	-35.542	-607
Tilkøbsydelse udgifter		258	0
Tilkøbsydelse indtægter		-258	0
Netto i alt		-1.261	-1.261

Socialtilsyn Nord har i 2019 udbudt forskellige tilkøbsydelse, der relaterer sig til Socialtilsyn Nords tilsynsfaglige viden. Tilkøbsydelse har for eksempel været konsulentbistand, tilsyn med dagtilbud, tilsyn med plejefamilier udenfor Socialtilsyn Nords geografiske tilsynsområde og afholdelse af en temadag om overgreb.

Tabel 18 - Budget for Socialtilsyn Nord i 2020 angivet i 1.000 kroner

	Budget 2020
Socialtilsyn Nords direkte udgifter	32.423
Indirekte udgifter (overhead m.v.)	2.646
Udgifter i alt	35.069
Indtægter fra objektiv finansiering	-19.474
Indtægter fra tilsynstakster	-15.595
Indtægter i alt	-35.069
Netto i alt	0

Tabel 19 - Fordeling af objektiv finansiering i 2019

	Samlet antal 0-17-årige pr. 2. kv. 2018	Andel	Objektiv finansieringsudgift pr. kommune
Silkeborg	20.618	16,90%	3.422.567
Brønderslev	7.898	6,50%	1.311.060
Frederikshavn	10.682	8,80%	1.773.201
Jammerbugt	7.936	6,50%	1.317.368
Læsø	233	0,20%	38.678
Mariagerfjord	8.346	6,80%	1.385.427
Morsø	3.878	3,20%	643.744
Rebild	7.105	5,80%	1.179.423
Thisted	8.741	7,20%	1.450.997
Vesthimmerlands	7.571	6,20%	1.256.778
Aalborg	39.000	32,00%	6.473.960
I alt for kommunerne	122.008	100,00%	20.253.203

Takstudviklingen fra 2016 - 2019

Taksterne beregnes på baggrund af en takstmodel, som alle fem socialtilsyn bruger.

Takstmodellen differentieres ud fra tilbuddets størrelse og det enkelte socialtilsyns portefølje, således udgifterne til driften af socialtilsynet fordeles efter omfanget af tilsynsopgavens størrelse.

Tabel 20 – Udvikling af takster 2016 – 2019 for tilbud

Tilsyn med tilbud				
	2016	2017	2018	2019
0-7 pladser	30.924 kr.	33.978 kr.	35.135 kr.	35.341 kr.
8-24 pladser	37.109 kr.	40.774 kr.	42.162 kr.	42.409 kr.
25-49 pladser	61.848 kr.	67.956 kr.	70.269 kr.	70.682 kr.
50+ pladser	92.772 kr.	101.934 kr.	105.404 kr.	106.024 kr.
Godkendelse af nyt tilbud				
	2016	2017	2018	2019
0-7 pladser	17.918 kr.	27.076 kr.	23.627 kr.	31.378 kr.
8-24 pladser	21.502 kr.	32.491 kr.	28.352 kr.	37.654 kr.
25-49 pladser	35.837 kr.	54.152 kr.	47.253 kr.	62.756 kr.
50+ pladser	53.755 kr.	81.228 kr.	70.880 kr.	94.134 kr.
Væsentlig ændring af eksisterende godkendelse				
	2016	2017	2018	2019
0-7 pladser	8.959 kr.	9.476 kr.	8.663 kr.	9.998 kr.
8-24 pladser	10.751 kr.	11.371 kr.	10.395 kr.	11.998 kr.
25-49 pladser	17.918 kr.	18.952 kr.	17.325 kr.	19.996 kr.
50+ pladser	26.877 kr.	28.428 kr.	25.988 kr.	29.994 kr.
Skærpet tilsyn				
	2016	2017 ¹⁶	2018	2019
0-7 pladser	7.731 kr.	3.397 kr.	3.513 kr.	3.534 kr.
8-24 pladser	9.277 kr.	4.077 kr.	4.216 kr.	4.241 kr.
25-49 pladser	15.462 kr.	6.795 kr.	7.027 kr.	7.068 kr.
50+ pladser	23.193 kr.	10.193 kr.	10.540 kr.	10.602 kr.

Tabel 21 – Udvikling af takster 2018 – 2019 for BPA-arbejdsgivervirksomheder

Tilsyn med BPA-arbejdsgivervirksomheder	
2018	2019
	7.137 kr.
Godkendelse af BPA-arbejdsgivervirksomheder	
2018	2019
19.454,40 kr.	19.764 kr.

¹⁶ Taksten for de skærpede tilsyn beregnes fra 2017 per påbegyndt måned, i stedet for ved udstedelsen af et skærpet tilsyn, for at skabe incitament hos tilbuddene til at opfylde påbuddene.

Væsentlig ændring af eksisterende godkendelse	
2018	2019
	7.137 kr.

Godkendt af Byrådet i Hjørring Kommune den 24. juni 2020

Socialtilsyn Nord

Springvandspladsen 5

9800 Hjørring

Telefon: 72 33 69 30

socialtilsynnord@hjoerring.dk